

RODINNÝ DŮM JE NEZÁVISLÝ ŽIVOTNÍ PROSTOR

TEXT: JITKA PÁLKOVÁ
FOTO: KÝZLINK ARCHITECTS

O moderní architektuře a perspektivách stavění a bydlení v rodinném domě s námi hovořil architekt Jan Kyzlink, člen poroty soutěže Dům roku 2018.

Při rekonstrukci řadového domu architekt Jan Kyzlink navrhl směrem do zahrady moderní prosklenou přístavbu propojenou s terasou a vodní plochou. Bydlení tak získalo úplně novou dimenzi. Směrem do ulice hledí střizlivá moderní architektura

pohodlnějším a jistějším řešením je typový projekt. Jak se na to díváte?

Chápu, že typový dům se může jevit jako pohodlné řešení, já bych ho osobně stavebníkům nedoporučil z důvodů, o kterých jsme již mluvili. Je to jen projekt na papíře, ale každý dům je potřeba vymýšlet s ohledem na parcelu, orientaci ke světovým stranám, kontext s okolím. Nejde jen o to, že chci bydlení se třemi pokoji a dvojaráží, záleží na tom, jak bude dům jako celek fungovat na konkrétním místě.

Ano, stavět s architektem je zdlouhavější a dražší, nebojme se to přiznat. Protože je to služba na míru, přesně odpovídá konkrétnímu zákazníkovi a jeho rodině. Individuální přístup má svou hodnotu a za tu stavebník platí.

V čem spočívá hlavní úkol architekta a čím jeho práce při navrhování domu začíná?

Architekt musí na začátku především pozorně vnímat klienta, jeho přání, jeho zvyky, potřeby, životní styl... Podle mého názoru by to mělo fungovat oboustranně. Klient by měl oslovit toho architekta, jehož styl se mu líbí, je přesvědčen o kvalitě jeho práce, solidním přístupem... Měl by si vybírat podle realizací, které za daným architektem stojí, podle jeho osobnosti a také způsobu komunikace. Už první schůzka může napovědět. Pokud architekt staví krásné domy, je třeba i slavný a renomovaný, ale komunikace s ním je pro vás obtížná, zdá se vám nesympatický, nevstřícný, myslím, že naděje na zdárný výsledek je minimální. Taková spolupráce nebude dobře fungovat. Vzájemnou otevřenost, důvěru a pochopení považuji za zásadní, pokud má vzniknout dobré bydlení.

Největší přidanou hodnotou bydlení v rodinném domě je samozřejmě zahrada. Ale dům by neměl být bytem posazeným na trávník. Čím by se podle vás bydlení v domě mělo lišit od bytu?

Určitě to není jen o zahradě, garáži v domě nebo koupelně s oknem. Rodinný dům je především samostatný a nezávislý životní prostor s nerosvnatelně větším soukromím, než poskytuje byt. Svě životní prostředí si vytváříte sami, není limitované sousedními byty a stavbami jako v bytovém domě ve městě. Dále můžete mnohem více a mnohem lépe propojovat interiér s exteriérem, promyšleně navržený rodinný dům umožní svým obyvatelům být co

nejvíce venku. A dalším významným faktorem je individualita. Někdo má rád high-tech, jiný třeba toskánský nebo skandinávský styl. Takové variace ale současná bytová výstavba nenabízí, většinou jde o poměrně monotónní prostředí. V rodinném domě si můžete vše maximálně přizpůsobit svému vkusu, nabízí nejvyšší míru individuality bydlení.

Mám rád zejména starší domy ve vilových čtvrtích. Kvalitní rekonstrukcí lze vytvořit krásné, příjemné a naprosto jedinečné bydlení. Velký rozdíl, například oproti novým satelitům, nabízí už samotné prostředí. Dříve se bydlelo a stavělo jinak, nekladl se důraz na propojení se zahradou a nejkrásnější fasády směřovaly do ulice (dříve byly ulice klidnější a naphled hezčí). Je radost přicházet domů takovou ulicí. V dnešních nových čtvrtích jsou domy většinou uzavřeny do sebe, za pustými zdmi a vraty garáží, ulice nevypadají moc přívětivě. Tady vidím další úkol pro architektky a urbanisty.

Které chyby lidé nejčastěji dělají, když si plánují svůj nový domov, a jak jim v tom architekt může pomoci? Jaká je vaše osobní zkušenost?

Myslím, že nejčastěji klienti přicházejí s jinou představou o ceně. To může přinést velké rozčarování v průběhu spolupráce s architektem, někdy dokonce i ve fázi, kdy už je dům vyprojektovaný a tvoří se rozpočet. Už jsme se z toho poučili a vytvořili systém, který napomáhá předcházet těmto problémům. Na základě naší zkušenosti s projektováním a výstavbou jsme stanovili orientační ceny za metr krychlový obestavěného prostoru. V rámci prezentace naší práce jsme schopni klientům poskytnout i odhad ceny – mohou si udělat obrázek, kolik stojí stavba určité velikosti, navržená v určitém standardu. Například někdy přijde zájemce, ukáže nám obrázek domu ve vašem časopise, vznesne požadavek na podobný dům se stejným technickým vybavením a očekává, že bude stát 6 milionů. Buď se „treffi“, nebo ho hned na začátku vyvedeme z omylu. Případně poradíme, na čem a kolik prostředků by bylo možné ušetřit. Určitě jsme tak mnoho zájemců odradili, ale považuji to za poctivější než lákat klienty sliby a nereálným snižováním ceny.

Někdy vidíme dům, který je sám o sobě zajímavý, ale vůbec se nehodí na místo, kde

Jaký máte dojem při pohledu na současnou bytovou zástavbu u nás? Co nám chybí (přebývá) na cestě ke kvalitnímu bydlení? Myslím, že lidé si často přejí dům, který neodpovídá pozemku, lokalitě, vznikají pak nevyvážené proporce. Někdy si lidé také pořízují dům, i když mají prostředky odpovídající pořízení bytu. To vede k zástavbě nahuštěné na malých pozemcích, jak to vidíme u některých developerských projektů, vytváří se nepříliš hezké prostředí, je to jako sídliště posazené na trávu. Myslím, že rodinný dům si zaslouží určitou noblesu, odpovídající prostor, zasazení do prostředí, měl by mít originální nápad.

Řada stavebníků se domnívá, že stavět s architektem je drahé, zdlouhavé, že

stojí – je příliš velký na malém pozemku, špatně umístěný v terénu, svým stylem nekoresponduje se sousední zástavbou... a přesto jsou majitelé hrdí, že si prosadili to své. Jak se na to díváte?

Pro každou lokalitu územní plán stanoví určité regulativy, které by měly podobným situacím předcházet. Problém je, že tyto regulativy někdy nesledují důležité otázky, zabývají se formálními věcmi, jako je výška hřebene střechy a typ plotu, ale kvalitu architektury nejsou schopny postihnout. Myslím, že takto přesné předpisy mají smysl v chráněné krajinné oblasti, v památkové zóně či v architektonicky hodnotné zástavbě, ale v běžné obci by úředník neměl detailně mluvit do konkrétní podoby každého domu. Měl by spíše prosazovat kvalitu prostředí jako celku – smysl pro uměřenost, harmonii... K tomu je ale potřeba odbornost a samozřejmě dobrý vkus.

Doufám a věřím, že pokud projekt navrhuje architekt, k podobným lapáliím nedochází. Někdy ale stavebníci spolupracují jen se stavebním projektantem, stačí jim jen dostat razítko, někdy jsou regulativy nevhodně formulované, zbytečně nařizují šikmé střechy... Stavební předpisy jsou ale složitá problematika, sám bych se necítil povolán je vytvářet.

Každá historická epocha měla svůj ideál krásy, který často více či méně vycházel z antiky nebo se k ní po nějaké etapě zase vracel. Do podoby současné architektury promlouvají čím dál více technologie, ocel, sklo, beton, vzhled domu je čím dál jednodušší, zato „nitro“ složitější. Bude se s tím měnit také naše estetické citění?

Nemyslím si, že za třicet let se budou stavět všechny domy jenom ze skla a pohledového betonu. Taková architektura se líbí jen jistému typu klientů a časem se to příliš nezmění, spíše je více mediálně propagovaná, protože se odlišuje od průměru. Daleko důležitější podle mě bude vliv technologií, zejména digitalizace. Tak jako dochází k převratnému vývoji u automobilů, bude probíhat podobný vývoj i ve stavebnictví. Například stoupají požadavky na tepelněizolační vlastnosti, což má dopad na řešení rámu, zasklení i osazení oken – technologie a ekologie budou mít čím dál větší vliv na design.

K progresivním trendům patří systémy inteligentní domácnosti. Například dálková kontrola a regulace vytápění, stínění a zabezpečení domu, případně regulace větrání bude určité standardem. Na druhou stranu neočekávám, že lidé budou běžně na dálku přes mobil rozsvěcet světla nebo zapínat pračku. Osobně jsem pro vyvážený poměr

JAN KYZLINK (1974)

Architekt, zakladatel a majitel společnosti Kyzlink Architects, která vytváří urbanistické a architektonické koncepty a studie staveb pro bydlení, administrativu, obchod a veřejnost. Zabývá se také návrhy vybavení interiéru do posledního detailu, produktovým a průmyslovým designem. Připravuje všechny stupně projektových dokumentací pro územní a stavební řízení, dokumentace pro výběr zhotovitele, realizaci stavby i realizaci interiéru. V rámci výstavby nabízí rovněž autorský dozor.

Více na www.kyzlink.com

mezi moderními technologiemi a lidskou přirozeností. Měli bychom ponechat prostor i přírodě, a někdy dokonce určitému nepohodlí. Třeba chalupa bez internetu a televize má nezastupitelné kouzlo (ale jen o víkendu)... ✖